

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e.

 dos. Zaur Məmmədov
"12" 09 2025-ci il

Fənn sillabusu:

İxtisas : 050711 "Zoomühəndislik"

Fakültə: "Baytarlıq"

Kafedra: "Baytarlıq və zoomühəndislik elmləri"

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "KIT. Heyvanlarının yetişdirilməsi" (Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin "Biologiya və kənd təsərrüfatı" elmləri bölməsi üzrə Elmi Metodiki Şurasında 2010-cu ildə təsdiq edilmişdir.)

Kodu: İPF-B07

Tədris ili: II (2025/2026)

Semestr: III (payız)

Tədris yükü: Cəmi: 180 saat. Auditoriyadan kənar 120 saat. Auditoriya saati 60 (30 mühazirə; 30 saat laboratoriya)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya N:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: a.e.ü.f.d. dosent Həsənov Mirzəmməd Murtuz oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Fiziki küç., 170-a

E-mail ünvanı: mirzehesenov1997@gmail.com

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs və vəsaiti metodik vəsaitlər:

1. Q.Q. Abdullayev "Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi" Azərneşr, Bakı, 2018.
2. A.Q. Məmmədov, Y.H. Hacıyev, H.M. Şirinov, Ə.Ə. Ağayev "Baytarlıq təbabəti və zoomühəndislik" Azərneşr, Gəncə, 1986.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən prerekvizit fənn yoxdur

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi fənnində heyvanların əsas növlərinin əhliləşmə prosesində təkamülün qanunauyğunluqları, damazlıq heyvanların fərdi inkişafı, konstitusiyası və məhsuldarlıq baxımından tanınması, seçmə və taylaşdırmanın nəzəri və praktiki məsələləri, cinsin yaranması və təkmilləşməsi prosesləri, onun səmərəli istifadə yolları, seleksiya prosesləri, kənd təsərrüfatı heyvanlarının damazlıq istiqamətdə yaxşılaşdırılmasının həll edilmə yolları və s. geniş işıqlandırılmışdır.

Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi fənni heyvandarlığın qısa inkişaf tarixi, zootexniya elminin və qabaqcıl təcrübənin nəliyyətlərindən hərtərəfli bəhs edilir. Alimlərimizin göstərdiyi kimi heyvandarlığın tarixi zootexniya elminin əsasını təşkil etmişdir. Sözünl əsl mənasında zootexniya elmi ayrı-ayrı növ heyvanların insan xidmətinə yararlı olmağa başladığı vaxtlardan, xüsusilə insanlar gələcəkdə ətə, südə yuna olan tələbatlarını ödəmək xatirinə daha çox heyvan yetişdirməyə, onların daha yüksək məhsul verənlərini saxlamağa, çoxaltmağa başladığı vaxtdan inkişaf yoluna qədəm qoymuşdur. Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, hələ eramızdan öncə yaxşı inkişaf etmiş atçılığa, qoyunçuluğa, maldarlığa malik olmaq, xalqımızın tərəfindən seçmənin, taylaşdırmanın, çarpazlaşdırmanın, təmizlikdə yetişdirmənin kifayət qədər

geniş tətbiq etdirilməsinin nəticəsi olmuşdur. Bu işdə respublikamızın ərazisində o dövrdə kifayət qədər məhsuldar otlaq və çəmənliklərin, qışlaq və yaylaqların olması da böyük rol oynamışdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 20204-cu il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahanda qazanan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli
- 9 bal - tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal - suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 91- 100 bal - əla (A)
- 81- 90 bal - çox yaxşı (B)
- 71- 80 bal - kafi (C)
- 61- 70 bal - kafi (D)
- 51-60 bal - qənaətbəxş (E)
- 51-baldan aşağı - qeyri-kafi (F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, 30 saat lab.

№	Mühazirə mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Mühazirə	
1	2	3	4
1.	Mövzu 1: Zootexniya elminin, kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi fənninin və heyvandarlığın qısa inkişaf tarixi Plan: 1. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi qısa tarixi öçerk. 2. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsinin arxeoloji, palentoloji üsulları. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
2.	Mövzu 2: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının mənşəyi və əhliləşdirilməsi. Plan: 1. Əhliləşmiş ev heyvanlarının mənşəyi və vəhşi əcdadları.	2	

	Əhliləşmənin təsiri ilə heyvanların orqanizmində gedən dəyişikliklər. 2. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının məhsuldarlığı. Heyvanların məhsuldarlığına görə qiymətləndirilməsi və seçilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]		
3.	Mövzu 3: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının fərdi inkişafı (ontogenez). Plan: 1. Ontogenez və ya heyvanların fərdi inkişafının təkamülü 2. Böyümə və inkişafın öyrənilmə üsulları. 3. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının fərdi inkişafının idarə edilməsi. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
4.	Mövzu 4: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının konstitusiyası, eksteryeri və interyeri. Plan: 1. Konstitusiya haqqında. 2. Heyvanlarda eksteryerin qiymətləndirilməsi 3. Heyvanlarda interyerə görə qiymətləndirilmə. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
5.	Mövzu 5: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının məhsuldarlığı. Plan: 1. Heyvanlarda süd məhsuldarlığı. Süd məhsuldarlığına təsir göstərən amillər 2. Heyvanların ət məhsuldarlığı. Ət məhsuldarlığına görə qiymətləndirilmə və ət məhsullarının formalaşmasına və yüksəldilməsinə təsir edən amillər. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
6.	Mövzu 6 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının seçilməsi Plan : 1. Heyvanların əsas əlamətlərinə görə seçilməsi, seçmənin genetik əsasları. 2. Xarici mühit amillərinin seçmənin səmərəliliyinə təsiri 3. Heyvanların əsas əlamətlərinə görə qiymətləndirilməsi və seçilməsi. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
7.	Mövzu 7: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının taylaşdırılması Plan : 1. Heyvanların əsas əlamətlərinə görə qiymətləndirilməsi taylaşdırma. 2. Taylaşdırmanın əsas tipləri və formaları. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
8.	Mövzu 8: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi İnbriding taylaşdırma Plan: 1. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi inbriding homogen – birtipli taylaşdırma. 2. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsində inbridingin zərərli nəticələri bioloji əsasları. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
9.	Mövzu 9: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının cinsinin yaranma prosesi və təsnifatı Plan: 1. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının cinsinin yaranma prosesi 2. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının cinsinin təsnifatı. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	

10.	Mövzu 10: Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi çarpazlaşdırma: Plan: 1.Qandoyurma və ya çevrici çarpazlaşdırma üsulu. 2. Qancalama, yaxud qandaxiletmə üsulu. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
11.	Mövzu 11: : Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi çarpazlaşdırma: Plan: 1. Mürəkkəb sənaye çarpazlaşdırılması. 2. Töremə yaxud zavod çarpazlaşdırma üsulu. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
12.	Mövzu 12:Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi üsulu:- Hibridləşdirmə Plan: 1.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsində hibridləşdirmənin tarixi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
13.	Mövzu 13:Heyvandarlıqda biotexnoloji üsullar:-Embrion köçürmə Plan: 1.Donorheyvanlar 2. Resipientheyvanlar Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
14.	Mövzu 14:Heyvandarlıqda biotexnoloji üsullar:-Süni Mayalama Plan: 1.İnəklərin mayalanması 2.Servikal üsulla mayalama. 3.Rekto-servikal mayalama üsulu Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
15.	Mövzu 15:Qoyunların mayalanması. Plan: 1. Vagina güzgüsü,üsullamayalama Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2]	2	
Cəmi:		30 saat	

Laboratoriya – praktiki məşğələlər.

Nö	Keçirilən laboratoriya işlərinin mövzuları..	Laborat.	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu:1 Zootexnika elminin və kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsiini ümumi xarakteristikası və quruluş sxemi.	2	
2	Mövzu:2 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının mənşəyi və əhliləşdirilməsinininkişaf sxemi.	2	
3	Mövzu: 3 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının fərdi inkişafı (ontogenezi): xüsusiyyətlərinin araşdırılması.	2	
4	Mövzu: 4 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının konstitusiyası, eksteryeri və interyeri xüsusiyyətlərinin təhlili.	2	
5	Mövzu: 5 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının məhsuldarlıq xüsusiyyətlərinin təhlili.	2	
6	Mövzu: 6 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının seçilməsi və taylaşdırılması sxemi..	2	
7	Mövzu: 7 Kənd təsərrüfatı heyvanlarında cinslərin təsnifatınınümumi xarakteristikası.	2	

8	Mövzu: 8 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi xüsusiyyətlərinin təhlili.	2	
9	Mövzu: 9 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının cinsinin yaranma prosesi	2	
10	Mövzu: 10: Qandoyurma və ya çevrici çarpazlaşdırma üsulu	2	
11	Mövzu: 11 Mürəkkəb sənaye çarpazlaşdırılması.	2	
12	Mövzu: 12 Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsində hibridləşdirmənin tarixi	2	
13	Mövzu: 13 Donorheyvanlar və Resipientheyvanlar	2	
14	Mövzu: 14 Heyvandarlıqda biotexnoloji üsullar: -Süni Mayalama	2	
15	Mövzu: 15 Qoyunların mayalanması.	2	
	Cəmi:	30 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər:

"Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi" fənni heyvanların fərdi inkişafı, konstitusiyası və məhsuldarlıq baxımından tanınması, seçmə və taylaşdırmanın nəzəri və praktiki məsələləri, cinsin yaranması və təkmilləşməsi prosesləri, onun səmərəli istifadə yolları, seleksiya prosesləri, kənd təsərrüfatı heyvanlarının damazlıq istiqamətdə yaxşılaşdırılmasının həll edilmə yolları və s. mühüm bölməsidir. Hər bir xəstəliyin törədiciyini onun inkişafının xəstəliyin yayılmasını klinik əlamətlərini, diaqnozu, müalicə və profilaktikasını dərinlən tələbə bilməlidir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

FTN 1. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının əcdadları, yaxın qohumları, əhliiləşdirilməsi və əhliləşdirmə mərkəzlərini. Əhliləşdirmə nəticəsində müasir heyvanlarda əmələ gələn dəyişikliklər və prosesləri bilməlidir.

FTN 2. Müxtəlif növ k/t heyvanlarının cins tərkibi, cinslərin məhsuldarlıq istiqamətlərini, cinsin strukturunu və təsnifatını bilməlidir. Heyvanların böyümə və inkişafı proseslərini mənimsəməlidir

FTN 3. K/T heyvanlarının konstitusiyası tiplərinin, eksteryer və interyerini öyrənilməsi və məhsuldarlıq ilə əlaqəsini qiymətləndirmə üsullarını bilməlidirlər

FTN 4. K/T heyvanlarının uzunmüddətli seleksiyası işini təşkil etməyini, seçilməsi və taylaşdırılması düzgün aparmaq. Proband şəcərə, xətt, ailə, model, prepotent və s. mənasını bilməlidir

FTN 5. K/T heyvanların təmizlikdə yetişdirilməsi, heyvandarlıqda çarpazlaşdırma və hibridləşdirməni düzgün tətbiq etmək, hetrozis, monogen və heterogen sözlərin mənasını bilməlidir.

FTN 6. K/T heyvanlarından alınan məhsulun tam qiymətləndirilməsi, onun düzgün hesabla alınması qaydalarını bilməlidir, məhsulun artırılmasına dair müxtəlif yeni texnologiyalardan istifadə etməlidir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: I. Kollektiv sualları:

1. Kənd təsərrüfatında heyvandarlıq mədəniyyətinin inkişaf tarixi.
2. Yetişdirilmənin istiqamətverici və müəyyən edici sahələri
3. Məməlilərin əmələ gəlməsi ilə səciyyələnən senozoy və ya məməlilər erası
4. Əhliləşmənin təsiri ilə heyvanların orqanizmində gedən dəyişikliklər
5. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının ontogenez dövrü.
6. Böyümə və inkişafın öyrənilmə üsulları
7. Rüşeym əmələ gəlməzdən əvvəl fərdi inkişafın idarə olunması
8. Ana bətnində dölün böyümə və inkişafının idarə olunması
9. Doğulduqdan sonra (postembrional dövrdə) balanın inkişafının idarə olunması
10. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının konstitusiyası
11. Konstitusiyası ontogenezlə bağlı sanqvinik, fleqmatik, xolerik və melanxolit tipləri
12. Konstitusiyasının tənəffüs, həzm və qarışıq tipləri

13. P.N. Kuleşovun təsnifatının heyvandarlıqda 4 konstitusiya tipi
14. Heyvanlarda eksteryerin qiymətləndirilməsi
15. Eksteryer və heyvanların məhsuldarlıq istiqamətləri

II. Kollektiv suallar:

1. Gözəyari qiymətləndirmə (somatoskopiya).
2. Qaramalın düzgün bədən quruluşunun əlamətləri
3. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının eksteryer quruluşunun təsviri
4. Qaramalda eksteryerə görə qiymətləndirmə
5. Atlarda eksteryerə görə qiymətləndirmə
6. Qoyunlarda eksteryerə görə qiymətləndirmə
7. Camışlarda eksteryerə görə qiymətləndirmə
8. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında interyerə görə qiymətləndirmə.
9. Heyvanlarda süd məhsuldarlığına görə qiymətləndirmə
10. Süd məhsuldarlığına təsir göstərən amillər.
11. Südün keyfiyyət göstəricilərinə təsir edən amillər.
12. Qaramalın ət məhsuldarlığına görə qiymətləndirilməsi
13. Heyvanların əsas əlamətlərinə görə seçilməsi
14. Seçmənin genetik əsasları
15. Xarici mühit amillərinin seçmənin səmərəliliyinə təsiri.

XV. İmtahan sualları

1. Kənd təsərrüfatında heyvandarlıq mədəniyyətinin inkişaf tarixi.
2. Yetiştirilmənin istiqamət verici və müəyyən edici sahələri
3. Məməlilərin əmələ gəlməsi ilə səciyyələnən senozoy və ya məməlilər erası
4. Əhliləşmənin təsiri ilə heyvanların orqanizmində gedən dəyişikliklər
5. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının ontogenez dövrü.
6. Böyümə və inkişafın öyrənilmə üsulları
7. Rüşeym əmələ gəlməzdən əvvəl fərdi inkişafın idarə olunması
8. Ana bətnində dölnün böyümə və inkişafının idarə olunması
9. Doğulduqdan sonra (postembrional dövrdə) balanın inkişafının idarə olunması
10. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının konstitusiyası
11. Konstitusiya ontogenezlə bağlı sanqvinik, fleqmatik, xolerik və melanxolit tipləri
12. Konstitusiyanın tənəffüs, həzm və qarışıq tipləri
13. P.N. Kuleşovun təsnifatının heyvandarlıqda 4 konstitusiya tipi
14. Heyvanlarda eksteryerin qiymətləndirilməsi
15. Eksteryer və heyvanların məhsuldarlıq istiqamətləri
16. Gözəyari qiymətləndirmə (somatoskopiya).
17. Qaramalın düzgün bədən quruluşunun əlamətləri
18. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının eksteryer quruluşunun təsviri
19. Qaramalda eksteryerə görə qiymətləndirmə
20. Atlarda eksteryerə görə qiymətləndirmə
21. Qoyunlarda eksteryerə görə qiymətləndirmə
22. Camışlarda eksteryerə görə qiymətləndirmə
23. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında interyerə görə qiymətləndirmə.
24. Heyvanlarda süd məhsuldarlığına görə qiymətləndirmə
25. Süd məhsuldarlığına təsir göstərən amillər.
26. Südün keyfiyyət göstəricilərinə təsir edən amillər.
27. Qaramalın ət məhsuldarlığına görə qiymətləndirilməsi
28. Heyvanların əsas əlamətlərinə görə seçilməsi
29. Seçmənin genetik əsasları
30. Xarici mühit amillərinin seçmənin səmərəliliyinə təsiri.
31. Heyvanların əsas əlamətlərinə görə qiymətləndirilməsi və seçilməsi
32. Heyvanların konstitusiya və eksteryerinə görə qiymətləndirilməsi və seçilməsi
33. Heyvanların texnoloji keyfiyyətlərinə görə qiymətləndirilməsi və seçilməsi

34. Taylaşdırmanın əsas tipləri və formalar
35. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi çarpazlaşdırma
36. İnəklərdə qandoyurma və ya çevrici çarpazlaşdırmanın səmərəliliyi.
37. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsində hibridləşdirmənin tarixi
38. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında embrion köçürmə
39. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında süni mayalanmanın səmərəliliyi
40. Qoyunların vagina güzgüsü ilə süni mayalanması.
41. İnəklərdə rekto-servikal üsulu mayalamanın səmərəliliyi.
42. Camışlarda servikal üsulu mayalamanın əhəmiyyəti.
43. Keçilərdə vagina güzgüsü ilə süni mayalanma.
44. Heyvanlarda mürəkkəb sənaye çarpazlaşdırılmasının əhəmiyyəti.
45. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında törəmə yaxud zavod çarpazlaşdırmanın əhəmiyyəti.
46. İnəklərdə qancalama, yaxud qandaxiletmə çarpazlaşdırmanın əhəmiyyəti.
47. Atlarda qancalama, yaxud qandaxiletmə çarpazlaşdırmanın əhəmiyyəti.
48. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında İnbriding taylaşdırmanın təhlili.
49. Südlük cinslərin əsas əlamətlərinə görə seçilməsi.
50. Kənd təsərrüfatı heyvanlarında inbridingin zərərli nəticələri

"Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi" fənninin sillabusu 050711 "Zoomühəndislik" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Baytarlıq və zoomühəndislik elmləri" kafedrasında müzakirə edilərək (12 sentyabr 2025-ci il 01 sayılı protokol) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi: dos.M.M.Həsənov
Kafedra müdiri: dos.R.M.Bilalov